

Efter regeringsskiftet i 2001 blev udvalgets kommissorium udvidet, således at udvalgets forslag ikke blot skulle indebære en forenkling af gældende regler og praksis vedrørende spiritus- og promillekørsel samt kørsel i frakendelsestiden, men også skulle indebære skærpedelser i sanktionssystemet. Udvalget fik i den forbindelse til opgave at overveje mulighederne for at anvende andre typer sanktioner og indsatsmuligheder som supplement til de nuværende sanktions typer, herunder f.eks. at udvide mulighederne for at fratage føreren rådigheden over køretøjet ved grove eller gentagne overtrædelser - eventuelt for en tidsbegrænset periode. Udvalget fik herudover mulighed for at foreslå ændringer af færdselslovens bestemmelser om spiritus- og promillekørsel i det omfang, det måtte findes hensigtsmæssigt.

I samme forbindelse fik udvalget til opgave efter færdiggørelsen af ovennævnte arbejde at overveje dels indførelse af lovbestemmelser, der muliggør anvendelse af måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spiritus- og promillekørsel, dels kørsel under påvirkning af andet end alkohol.

Udvalgets betegnelse blev samtidig ændret til »Udvalget om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promillekørsel m.v.«.

På den anførte baggrund har Udvalget om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promillekørsel m.v. afgivet betænkning nr. 1448/2004 om sanktioner for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Betænkningen behandler emnerne spiritus- og promillekørsel (straf og førerretsfrakendelse) samt reglerne for generhvervelse af førerretten inden frakendelsestidens udløb.

I overensstemmelse med kommissoriet indeholder betænkningen en gennemgang af de gældende sanktionsregler for spiritus- og promillekørsel samt udvalgets overvejelser og forslag til revision af de gældende regler. I betænkningens lovudkast er de seneste ændringer af færdselsloven, jf. lov nr. 267 af 21. april 2004 (Klippekortsystem, skærpede sanktioner ved hastighedsovertrædelser m.v.) og § 16 i lov nr. 473 af 9. juni 2004 (Lov om godkendelse og syn af køretøjer), af tidsmæssige årsager ikke indarbejdet.

3. Færdselslovens terminologi i sager om spiritus- og promillekørsel

3.1. Gældende ret

3.1.1. Færdselslovens beskrivelse af, hvad der skal forstås ved spiritus- og promillekørsel, fremgår af færdselslovens § 53. Det fremgår heraf, at der sondres

mellem spirituskørsel (kørsel med en alkoholprocent i blodet på over 1,20 promille), jf. § 53, stk. 1 og 2, og promillekørsel (kørsel med en alkoholprocent i blodet på mellem 0,50 og 1,20 promille), jf. § 53, stk. 3.

Sondringen har bl.a. den betydning, at sanktionerne for promillekørsel i hvert fald i førstegangstilfælde er væsentligt mildere end sanktionerne for spirituskørsel. Således medfører spirituskørsel som altovervejende hovedregel ubetinget frakendelse af førerretten i mindst 1 år, mens promillekørsel højst medfører betinget frakendelse af førerretten i førstegangstilfælde.

Inden for de to kategorier er der imidlertid betydelige forskelle i sanktionsniveauet. F.eks. medfører promillekørsel i intervallet 0,51-0,80 hverken ubetinget eller betinget frakendelse af førerretten, mens der sker betinget frakendelse for promillekørsel i intervallet 0,81-1,20 i førstegangstilfælde. Spirituskørsel i intervallet 1,21-2,00 medfører i førstegangstilfælde bødestraf, mens spirituskørsel med en promille over 2,00 medfører frihedsstraf, som ofte gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling.

Endvidere har loven siden 1999 indeholdt en mulighed for ubetinget frakendelse af førerretten for promillekørsel, når der tillige foreligger kørselsfejl, der indebærer tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

3.1.2. Færdselslovens § 53, stk. 2, indeholder i dag en bestemmelse, hvorefter det er strafbart at føre motordrevet køretøj efter indtagelse af spiritus i et sådant omfang, at den pågældende – uafhængigt af alkoholpromillens størrelse – ikke kan føre køretøjet på betryggende måde.

Bestemmelsen i § 53, stk. 2, yil navnlig have betydning i situationer, hvor promillen ikke er kendt, fordi en blodprøve enten ikke har kunnet udtages eller ikke har kunnet anvendes, men det efter en samlet vurdering må antages, at den pågældende ikke har været i stand til at føre køretøjet på betryggende måde, eller hvor det lægges til grund, at promillen er over 0,8, men under 1,21, og der samtidig er sket tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

Fortolkningen af »førerevnekriteriet« i færdselslovens § 53, stk. 2, er i dag forskellig, afhængig af om der foreligger en blodprøve, der viser promillens størrelse under eller efter kørslen, eller ej. Efter praksis skal der således ikke godtgøres nogen sammenhæng mellem spiritusindtagelsen og en kørselsfejl, for at § 53, stk. 2, kan finde anvendelse i tilfælde, hvor en blodprøve viser, at promillen under eller efter kørslen har ligget i intervallet 0,81-1,20, og hvor kørselsfejlen har udgjort en tilsidesættelse af væsentlige hensyn til